

Rioleringsbeleid nog niet op orde

Te weinig inzicht in kosteneffectiviteit. Wel inhaalslag bij gegevensbeheer.

Het rioleringsplan is uit 2001 en onvoldoende actueel. Door uitstel van investeringen voldoet Zaanstad nog niet aan landelijke normen. Er komt nog teveel vervuild rioolwater in het oppervlaktewater terecht. De investeringen zijn uitgesteld omdat de noodzakelijke informatie om goede keuzes te maken ontbreekt. Er is nu wel een redelijk goed inzicht in de kwaliteit van het rioolstelsel. De gemeenteraad is door de jaren heen onvoldoende geïnformeerd over de resultaten en uitvoering van het rioleringsbeleid. Dit schrijft de rekenkamer in haar rapport *Rioleringsbeleid in Zaanstad*.

Zaanstad heeft in het totaal ruim 650 kilometer rioolbuis. De gemeente ligt voornamelijk op veengrond ('slappe bodem'), waardoor de kosten van beheer en vervanging gemiddeld hoger zijn dan in andere gemeenten. De beheers- en onderhoudskosten van de rioleringsbeleid bedroegen in 2011 € 5,4 miljoen. Daarnaast heeft de gemeenten in 2011 ook voor € 16,2 miljoen besteed aan nieuwe rioolwerken en vervanging van oude rioleringsbeleid. Dat is zo'n 28% van de totale gemeentelijke investeringen. De jaarlijkse rioleringskosten zullen in de toekomst verder toenemen vanwege noodzakelijke vervangingsinvesteringen en afschrijvingskosten van in het verleden uitgevoerde investeringen. De gemeente is op dit moment bezig een nieuw rioleringsbeleid te ontwikkelen.

Beleed onvoldoende actueel en onderbouwd

Het huidige rioleringsbeleid is in 2001 opgesteld en sindsdien niet meer herzien. Het beleid was erop gericht om in 2007 te voldoen aan de normen voor lozing van rioolwater op het oppervlaktewater. Vanwege de beperkte financiële middelen en beschikbare personele capaciteit is in 2004 besloten om dit uit te stellen tot 2014. De lozing van rioolwater kan op twee manieren worden beperkt. Met ondergrondse waterbergingen kan bij piekbelastingen overtollig rioolwater tijdelijk worden opgevangen. Een andere mogelijkheid is afvalwater en regenwater via twee buizen rioleringsbeleid apart af te voeren. Er zijn sinds 2001 14 ondergrondse waterbergingen aangelegd. De verdere investeringen zijn uitgesteld. De gemeente heeft onvoldoende ervaringsgegevens verzameld om goed af te kunnen wegen welke aanpak het beste is.

Gegevensbeheer verbeterd

Door riolinspecties met camera's uit te voeren weet de gemeente beter wat de kwaliteit van het rioleringsbeleid is. Hierdoor kan het onderhoud meer gericht worden uitgevoerd. Het aantal klachten van burgers over riooloverlast is aanzienlijk gedaald. Er is dus een verbetering gemaakt. De mate waarin het beter gaat is niet vast te stellen,

Rekenkamer Zaanstad

omdat de gemeente in het verleden onvoldoende gegevens registreerde over de kwaliteit van het rioolstelsel en de lozingen.

Informatievoorziening aan gemeenteraad over realisatie en financiële wijzigingen beperkt
De gemeenteraad is onvoldoende geïnformeerd over de resultaten van het rioleringsbeleid. Door problemen bij het gegevensbeheer, was dit ook niet goed mogelijk. De afgelopen 3 jaar waren er geen begrotingsoverschrijdingen. Dreigende budgetoverschrijdingen werden opgevangen door andere investeringswerken later uit te voeren. Dit hoeft niet te worden gerapporteerd aan de gemeenteraad. Het college van burgemeester en wethouders heeft echter een actieve informatieplicht en moet zich altijd afvragen of het zinvol is om de gemeenteraad te informeren. In sommige gevallen had dat zeker voor de hand gelegen.

Het college zegt in een reactie de acht aanbevelingen van de rekenkamer ter harte te zullen nemen. De rekenkamer stelt in het nawoord dat niet op alle punten duidelijk is hoe de gemeente dat wil gaan doen.